

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Franca Kolmana hiši „Gledališka stolpa“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

V Ljubljani 5. januvarja.

—.r.— Denes govoriti hočemo nekoliko o francoskih zadevah, ker smo v istini uže utrujeni od večnega boja, katerega sedaj bijemo z gospodom Waserjem, nezmotljivim načelnikom graške nad sodnije. Leon Gambetta uže nekaj časa sedi na krmilu francoske vlade ter gospoduje s krepko svojo roko nad strankami in njenimi strastmi. A minister Leon Gambetta je v nekaterih ozirih jako podoben krotkemu našemu ministru, gospodu dr. Pražaku! Leon Gambetta je isto tako malo prljubljen pri gospodih francoskih sodnikih, nad sodnikih in kasacijskih svetnikih, kakor naš Pražak ne pri gospodu Waserji v Gradci, ali pri vitezu Schmerlingu na Dunaju.

Francoski sodni dvori so od spodaj do zgoraj natlačeni s fanatičnimi legitimisti, bonapartisti, orleanisti in Bog zna še s kacimi strankarji! In ti politični sodeci nastavlajo, kjer le morejo, gospodu Leonu Gambettu svoje koleno, da se gospod minister spod takne vanj, in da ga če uže ne razkačijo, pa vsaj malo razsrdijo. Ker konečno se tudi tak minister, kot je Leon Gambetta, naveliča, če ga gospodje nad sodnijski načelniki ali prezentante kasacijskih davorov vedno in vedno zbadajo s šivankami!

Sodne razmere po Francoskem so uže tako žalostne, da listi javno pišejo, da je ta ali oni sodni dvor izdal to ali ono razsodbo samo zategadelj, ker so gospodje sodniki imeli zavest, da bodo ž njo razgreli živce gospodu ministerskemu načelniku. Ti legitimisti, orleanisti in bonapartisti zanesli so politični boj v sodnijske dvo rane in sedaj sodijo pravico po politič-

nih, a ne po zakonitih načelih! Kdor je lopov, a če v političnem svojem mišljenju gori za Napoleonide, Orleaniste in druge prognane dinastije, ta je mehko spravljen v rokah francoskih sodnikov! To so gotovo tužne razmere, ali ker velja v Francoski ravno isti princip, kakor pri nas v Avstriji, da se sodniki odstavljam ne smejo, tako se nered in javno pohujšanje iz sodnih francoskih palač odpraviti ne da. Ali mej narodom tli, in uže se je pričela javna diskusija o principu, da se sodniki odstavljati ne smejo, in jeden najbistrejših francoskih poslancev spisal je duhovito knjižico, v katerej logično in matematično dokazuje, da omenjeni princip ni j niti koren, niti moraličen, da tem več prouzročuje nemoralnost in razuzdanost mej sodniki ter da podira vero in zaupanje v moč justice. Ta logičen in matematičen dokaz pa velja se ve samo za Francosko! Pri tem pa ima francoski narod vsaj to tolažbo, da ga vlada mož tako jeklenega značaja in tako ostre energije, kakor je Leon Gambetta. Prav iz srca želimo, da bi železni ta minister francoskim sodnikom po svojej navadi kmalu ubil v fakcijozne možgane, da sodniki francoski niso zategadelj v francoski državi, da bi vlado spodkopavali ter v zakon politiko mešali! Toliko o francoskih zadevah!

Kalnokyji. Taaffe torej trdno stoji, in ta list končuje: „Levica ga gotovo ne privede do propada. Prej bi bila desnica škodljiva kabinetu, če bi ne rabila zmernosti. A tudi o tem smemo biti potolženi, ker desnica pozna položaj in se mu bode akomodirala.“

Tržaški poslanec Teuschl odložil je svoj mandat, prej Rabl, zdaj je še Wittmann na vrsti. Vpraša se, koliko je v tem za nas dobička, da ti gospodje odlagajo mandate? Če bode nove volitve, voljeni bodo skoro gotovo drugi zdanje vladi bolj prijazni možje, a to ne hasni še dosta. Depretis še vedno namestnikuje in vedno še podpira, navduhuje vse elemente ki uničujejo najtrdnejše stebre avstrijske dinastije. In „Tribune“ pravi: „Kako dolgo se bode v Istri še grešilo pusti državnim interesom? Kdaj bode zastopnik te za Avstrijo pogubne politike se storil neškodljivega?“ Jednake pravice za vse! je Taaffejev program, a organ Taaffejevega uradnika Depretisa „Triester Ztg.“ javlja, da je Slovence v Istri zatriti patriotično. Ali plešemo na vulkanu?

Vprašanje o ustanovitvi **češkega vseučilišča** se bode težko za Čeho ugodno rešilo. Posvetujoci se podobor naučne komisije gospodske zbornice hoče mnogo spremeniti na zakonu o ustanovi tega vseučilišča in ga tako predložiti zbornici poslancev. „Politik“ pa pravi na to, da ga v tej obliki ne bode mogla sprejeti zbornica poslancev. To je čudna jednakopravnost!

Žalostna od nekdaj je bila usoda slovanskih narodov, žalostna je še zdaj. Mi borimo se uže delj časa za jednakopravnost, politično svobodo, a huje se godi še našim bratom v **Bosni in Hercegovini**. Mestu da bi vplivni veljaki, ki se posiljajo tja doli, da uvedejo reforme in pomagajo ljudstvu do blagostanja, res kaj storili v to smer, postavili so si nalogo, da narod pomagjarijo in ponemčijo. S tem se je ljudstva ljubezen odvrnila in težko bi dobil Bošnjake, ki bi se veselili avstrijske vlade. „Pozor“ pa piše:

I sada opet vieča i razpravlja se u Beču o reformah. A tko vodi glavno rieč? Kraus, Lapenna, Szlavny i drugi ovim slični. Lapenna proživiv neko

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. januvarja.

„Czas“ prinesel je dolg članek, v katerem razmotriva stanje ministerstva **Taaffejevega**. Ta list trdi, da ministerstvo zdaj bolj trdno stoji kakor kdaj, da popolnem nerazdeljeno zaupanje vladarjevo uživa. Grof Taaffe pa ima zaveznika tudi v grofu

Paklin odgovoril je takoj:

„Način, katerim si se izrazil, nij čisto korekten in kar je neslano, ne more šaljivo biti, a kar je šaljivo, nij neslano.“

„Dobro, dobro . . . samo po sebi je umevno, da si ti pametnejši.“

„Ti pa tako razburjen“, zavrnil je Paklin ter svoje besede posebno naglasil, „da bi človek skoro mislil, da se je nekaj hudega dogodilo.“

„Ah, kaj naj bi se dogodilo? — Osobitega nič; samo to, da se v tem pustem Petrogradu ne sме na ulico stopiti, ako se neče bedastoč in v nebo kričečih krivic videti. Človeku je skoro nemogoče tu ostati.“

„Zategadelj si menda tudi v novinah naznani, da službo iščeš, ter da si pripravljen s kom potovati?“ mrmljal je Ostrodomov.

„Da, zavoljo tega in z največjim veseljem! Vprašanje je pa to: je-li se najde tak bedak, ki bi me v službo vzprejel.“

„Najprej ima vsak tukaj svojo dolžnost izvršiti“, dodala je Mažurina ter dalje v stran gledala.

„Kaj hočete s tem reči? vprašal je Neždanov ter se brzo k njej obrnil.

„To vam bode Ostrodomov povedal“, dela je Mažurina.

Neždanov obrnil se je do onega. Ostrodomov je pa samo zakašjal, ter nekaj zamrmral, kar je bilo slíčno nekakemu: „čakaj, ako hočeš!“

„Sale je dosti“, umešal se je Paklin v razgovor. „Ali ti je kaj neprijetnega na uho prišlo?“

Neždanov skočil je hitro s postelje.

„Ne vem, kaj bi se še dogoditi moglo, da bi neugodnejše bilo“, kričal je z ostrom, donečim glasom.

„Ali ne umira pol Rusije gladu, ali ne triumfirajo „Moskovske novine“, ali niso nam zopet v šole klasicizem uvel, ali niso dijaška društva prepovali? Povsed se plazijo birici; denunciacije, laži in prevare so na dnevnem redu — nikjer nij kraja, kjer bi bilo miru — a temu tu je to še vse premalo! On še vedno misli, da se šalim

„Basanov je zaprt!“ dodal je bolj po tihem: „ravno sem to v knjižnici izvedel.“

Ostrodomov in Mažurina vzdignila sta oba na jedenkrat glave.

„Dragi mi prijatelj, Aleksej Dimitrijevič“, povzel je Paklin, „ti si preveč razburjen . . . jaz vse to umejem; toda, ali ne vše, v kakšnej dobi živimo in v katerej deželi. Saj se mora še oni, ki mu je utočiti, obrniti po slami, katere se hoče držati. Je-li morda naša doba takšna, da bi mogli misliti na uživanje življenja? Prijatelj moi, budiču treba ostro

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málovrh.)

Prva knjiga.

(Dalje).

II.

Videvši v sobi zbrane goste, se je pri vratih malo ustavil ter se ozrl, potem pak knjige in kape odložil ter se molče na posteljo vsedel. Nezadovoljnost in srditost brala se je raz prijetnega belega njegovega obraza, ki je iz mej temno-rudečih las še ljubezneve izgleadal.

Mažurina, ki se je pri njegovem vstopu nekako v stran obrnila, si je začela ustna gristi; Ostrodomov mrmljal je precej glasno: „hvala Bogu!“

Paklin stopil je prvi k Neždanovu.

„Kaj ti je, Ti Hamlet Rusije? Ali te je kdo razčilil? Ali ti je kar tako, brez pravega povoda težko srce?“

„Ti Mefistofeles Rusije, bodi tako ljubezni in pusti me v miru“, odgovoril je Neždanov z nezadovoljnim glasom. „Zdaj nijsem voljan, tvoje neslane šale poslušati.“ —

vrieme u Egiptu i vidiv nekoliko puta tamošnjega felaha, organizirati će sudstvo, a g. Kraus, koji se provezo Bosnom, upravu Drigdje se išeu godine, da se ponmo prouči narod, njegov karakter, njegovi pravni, vjerski i ekonomički nazori i odnosa, a ovdje je dosta pogledati malko na birokratičke nadočale, pa značeš sve. Zar je čudo, da se narod onaj odvarča od kulture, koju mu nose takovi ljudi. I najjednostavniji razum svjetovao bi, da se u takovo vieće prizovu drugi muževi. Inače izjalovit će se i ovaj pokus, kao što su se i drugi, pa vi prijedili Hercegovinu Dačmaju ili ne, neće biti bolje, ma da nesmeta g. Szlavya, što se i ovakova promjena protivi travajskej konvenciji od god. 1879.

Mi vrio žalimo, da su bosanski poslovi pošli ovakim putem, žalimo da se eksperimentira sa narodom, koji je zasluzio, da se s njim bolje postupa, koji je očekivao pomoč od ove monarkije. On nije htio biti „Ahilovom petom“; nerazumna politika silom hoće da bude takovim.

Vnanje države.

Francoskih listov pogled v prošle dneve 1. 1881. nij ūaj vesel. Če bi hoteli iz njih poučiti se o zdanju poziciji Gambettinega ministerstva, dejati bi morali, da to ministerstvo, od katerega se je toliko pričakovalo, nij zadovoljilo niti prijateljev niti nasprotnikov. Ti glosovi pa so po našem mnenju le za to tako neprijazni, ker se je pričakovalo, da bode novo ministerstvo kar na jedenkrat izvelo vse reforme; tega pa zaradi mnogih zaprek storiti nij moglo.

V Irskih nij še miru. Liga gospij večkrat zboruje in pri teh zborovanjih govor se jako sovražno proti vladni. Pred nekaj dnevi zaprli so več udeleženk zborovanj. Osobito se odlikuje v hujskanji zoper vlado gospica Ana Parnell.

Dopisi.

Iz Spodaje Šiške. [Izviren dopis.] V dan sv. Štefana imela je čitalnica v Šiški redni občni zbor, kojega se je nenevadno obilo družnikov udeležilo.

Po primernem nagovoru sledilo je tajnikovo, blagajnikovo in knjižničarja poročilo.

Navzočni so poročila, ki društveno stanje na vse strani povoljno razkazujejo, brez ugovora na znanje vzeli. K točki tajnikovega poročila, o velikej izgubi Jos. Jurčiča in dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega, vstali so po predlogu g. Drenika vsi s klicem: Slava, slava, slava! spominu.

V novi odbor voljeni bili so po nasvetu gospoda Autona Kneza jednoglasno za predsednika g. Fr. Drenika, za blagajnika Fr. Burgarja, potem odborniki: gg. Fr. Štrukelj, Fr. Bizjan, Anton Knez, Fr. Adamič, Jakob Jesih, Ivan Justin.

Odbor se je takoj konstituiral ter volil za podpredsednika g. Frana Štrukeljna, za tajnika g. A. Kneza, za knjižničarja g. Fr. Bizjana.

K zadnjem točki programa govoril je g. Fr. Drenik o Val. Vodnikovem spomeniku. Poudarjal je,

na oči pogledati, ne pak jeziti se ko dete . . . „Ah, prosim te, nehaj“, segel mu je Neždanov žalostno v besedo; raz obraza čitala se mu je veliku notranja bol. „T, dakako, si energičen človek, ki se nikogar in ničesar ne boji!“

„Kaj? Jaz se nikogar ne bojim?“ hotel je Paklin odgovoriti.

„Kdo je neki Basanova ovadil? . . . nadaljeval je Neždanov, „jaz tega ne razumem!“

„Kdo drugi, nego kakšen dober prijatelj? To znajo izvrstno ti dobiti prijatelji. Oni imajo vedno pazljiva ušesa. Tako sem na priliko tudi jaz imel necega prijatelja. Zdeto se mi je iz začetka, da je izvrsten mož, blaga duša, ki mu je bilo mnogo stalo, da ne pride na slab glas. Še zdaj mi je živo pred očmi, kako je časih k meni prišel: „Čujte, kakšne bedarije o vas govoré: prijedujete se, da ste svojega strijca umorili; — da vas je nekdo v njemu znano obitelj upeljal, vas tamkaj gospé predstavil, a da ste je vi hrbot pokazali, ter tako sedeč, celi večer ostali. Radi te nepriljubnosti je ona gospa mnogo bridkih solz prelila . . . Je li so to bedarije! Samo bedak more kaj takšnega verjeti!“ — Ali čujte, kaj se je kesneje zgodilo: za leto dñi razprl sem se s tem svojim prijateljem . . . On mi na to v svojem listu, v katerem se mi za prijateljstvo zahvaljuje, piše: vi, ki ste svojega strijca umo-

kako živo je želel nepozabljeni „oče Slovencev“, da se vender uže prične zopet na to delati, da se zvrši, kar so rodoljubi za dostojno spoznati uže 1. 1857. takrat sprožili, za kar so delali. —

Da je dolžnost naroda, da postavi obliju bjeni spomenik slavnemu možu, katerega nad 20 let uže praznuje in slavi. Občni zbor je popolnem pritrdil predlogu, da se odbor čitalnice obrača do nekdanjega odbora za Vodnikov spomenik s prošnjo, da se novi odbor v ta namen sestavi, kateri ima nalogo delati, da se nabere še potreben denar in oskrbi prostor in spomenik.

Končno je občni zbor v priznanje požrtvovalne delavnosti g. Antona Kneza, njemu na čast ostal in klical: živio!

Topla zahvala izrekla se je tudi drugim funkcionarjem v odboru in delujočim članom; posebno g. Burgarju kot blagajniku, g. Justinu kot pevovodji in g. Pelanu, kot voditelju dramatičnih predstav.

Po zborovanji zbralo se je društvo pri „kamenitej mizi“ v Gornjej Šiški v rojstnej hiši Valentina Vodnika, k zabavi, katerej bil je spretni reditelj g. Petrič E.

O tej priliki izročili so tudi gospice pevke in gospodje pevci svojemu priljubljenemu pevovodji g. Iv. Justinu malo darilo za god v znamenje hvaljenosti in spoštovanja.

Od mnogih lepih in navdušenih govorov omenjati hočemo le iskreno napitnico na uspeh in na predek čitalnice Šišenske in zdravico na pevce in pevkinje — na pesen domačo.

Izpod Moskve. [Izv. dopis.] (Konec). Da, ti buntarji in privrženci „srčne diktature“ so vam res čudni ljudje. Ti in drugi vidijo za, zdaj svojo glavno oporo v raznih temnih sluhih, osnovanih na efektu, tendenciji in obrekovanji. Denes ministra finance dolžijo podkupa, jutri grof Loris Melikov zavzame visoko mesto i. t. d. Še nij tako davno, ko so vso sedajno vladno zistemo z grofom Ignatjevim utopili v žlici vode, ali prav za prav v potocih svojega žolca. „Nov. Vr.“ je po tem povodu silno zagrmelo proti tem besedljivcem in ribičem v motnej vodi. Umni del občinstva se ve da tem sluhim ne pridava nikacega značenja, njihni smoter mu je dobro znan; pa slabti in zbegani ljudje, in tacih je žalibog že mnogo, časih res ne vedo, kam bi se deli.

V drugih ozirih pa je mej nihilisti in liberalnimi birokrati gromadna raznica: na jednej strani vidimo potencirano prebrisanost in predznost, na drugej potencirano topot in bojazljivost. Da bi me nikdo ne obdolžil goloslovja, privedem vam samo dva primera, iz kajih lahko razvidite i to i drugo.

Od 1. marca je preteklo uže nekaj časa, in razne preiskave spravile so na svetlo marsikaj za-

nimljivega, kar je bilo v začetku pokrito plaščem globoke teme. Tako na prim. je zdaj jasno, da so Nábrežni katerinskega kanala carja čakali trije razbojniki — nihilisti. Ko je car padel zadet od bombe druzega, priskočil je tretji, preoblečen v častnika pridorne straže, k umirajočemu Gosudarju in privzdignivši ga na sedališče, odšel je prepokojno svojo pot dalje, nesé pod pazduho smrtonosno mino. Jemiljanova so pozneje ujeli, pa na sodbi je vse to prijedoval sam in glede na pričujoče policijske više in male urade sklenil je svojo povest ironično; „Da, mi smo bili tam, vas pa nij bilo pri njem“ —

Pred tednom končal se je v Petrogradu velik proces. Sodili so se starši arhitekt mestni, general Mrovinskij, načelnik tajne policije, g. Firsov in policijski častnik g. Tegljev — vsi povodom sirnice Kobozova na Malih sadovnih ulicah, iz koje so nihilisti 1. marca provedli podkop, da bi vrgli v zrak carja. Preiskava je pokazala sledeče; Firsov je zvedel od svojih agentov, da se namerava nekaj nenavadnega, pa odgovarjal se je vedno liberalno: „ah, eto pustjak!“¹⁾ Tegljev nij samo znal, ampak celo videl, da ta nij bila navadna sirnica; pa da bi policije ne kompromitiral, nič nij hotel storiti na svoj riziko. Torej naprosil je svojega načelnika, da sta poslala „v sirnico“ mestnega stavbarja pod predlogom ogledati stanovanje, je li zdravo ali ne. Mrovinskij vhodi v prodajalnico, ljudje so prebedneli kot sneg, pred nosom mu je cel kup prsti, prikrite z deskami; pa da bi ne prestopil zapovedi liberalizma, mož vsega tega ne vidi, pač po zidu išče mokric, in ker jih nij našel, potolaživši „prodajalce sira“, da je stanovanje zdravo in v redu, zapustil je preliberalno sirnico! — Razprava vršila so je pri zaprtih dverih pred porotno sodnijo. Znameniti prokuror g. Muravjev govoril je s tremi prestanki od 9. ure poludne do jedne čez polunoči. Nij mi treba prijavljati, da so porotniki vse tri obstodili: izgubili so vse pravice in razmišljavali bodo v Arhangelsku tri leta bezodločno, kaj se pravi svojo dolžnost izvrševati „liberalno“ — Pošteni ljudje pa tukaj govoré, da to nijso prve in poslednje žrtve bivše proklete „srčne diktature“ — — — f —

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

29. decembra 1881.

Na dnevnom redu so proračuni raznih mestnih zakladov za 1. 1882. O njih poroča v imenu finančne sekcije dr. Suppan. Mestni ubožni zaklad ima dohodkov 15.855 gl., stroškov pa 23.330 gl. 50 kr., tedaj primanjkuje 7475 gl. 50 kr., kateri se naj pokrije iz mestne blagajnice. O tej priliki poročevalc dr. Suppan mestni magistrat ostro graja, da

¹⁾ Ineptiae — malenkosti.

nal; „toda . . . mogoče je . . . Jaz vama denarjev preskrbim Ali imaš ti pismo?

„Pismo? To ima . . . to je . . . se ve, da ga imam . . .“

„Kakšne skrivnosti pa imate, da jih jaz vedeti ne smem,“ oglasil se je Paklin. „Mar nijsem vreden vašega zaupanja . . . Ako vam tudi v tem, kar nameravate, ne morem povsem pritrditi . . . zavoljo tega nikakor ne smete misliti, da bi vas jaz izdal!“

„No . . . morda vender, nehoté!“ čul se je Ostrodomov bas.

„Niti hoté uiti nehoté. Evo, gospica Mažurina se mi je tako nasmijala, kakor bi dvojila . . . ali jaz vas zagotovljam . . .“

„Meni ni na kraj pameti ne pade se smijati,“ odgovorila je Mažurina ostro.

„Jaz vam pa rečem, gospoda moja,“ povzel je Paklin besedo, „vam nedostaje pravega instinkta, da bi svoje prave prijatelje od nepravih razlikovali! Kdor se jedenkrat smeje, o tem sodite, da ne mere ozbiljen biti . . .“

„Ali morda nij tako?“ vzklknila je zopet Mažurina.

„Vam, na priliko,“ nadaljeval je Paklin, ne da bi Mažurino pogledal ali jej odgovoril s kričečim

rili! vi, ki ste bili toliko nesramni, da ste spoštovanja vredno gospo razčlili itd. itd. . . Da, da takšni so ti dobrí prijatelji!“

Ostrodomov in Mažurina pogledala sta si v oči.

„Aleksej Dimitrijevič!“ oglasil se je na jedenkrat Ostrodomov s svojim grmečim basom, da ustavi blebetanje Paklinovo, „iz Moskve došlo je pismo!“

Neždanov se je prestrašil, ter oči zamišljeno v tla vrpl.

„Tako? — Kaj se piše v njem?“ — vprašal je naposled.

„Kaj naj piše! Ona,“ pri tej besedici namignil je z očmi proti Mažurini, „in jaz morava tja v Moskvo.“

„Kaj, tudi njo tja zovejo?“

„Tudi njo.“

„Čemu sta pa še potem tukaj? Kakšen je uzrok?“

„E, uzrok? . . . Tega si lehko sam misl' . . . denarja nijmava.“

Neždanov vstal je raz postelje in k oknu stopil.

„Koliko vama treba za potovanje?“

„Najmenj petdeset rubljev.“

Nastal je molk.

„Jaz zdaj denarjev nijmam,“ reknel je Neždanov s tihim glasom in s prsti na šipi na oknu bob-

je postavil mestnega odbora ne prašaje v mestnej hiši za revne oskrbnika g. Komarja z mesečno plačo 20 gl. in se magistratu v tej zadevi naroča, da se opraviči napram mestnemu zboru. Dalje se mestnemu magistratu naroča, da gleda na to, da se za hrano bolnikov v mestnej hiši za revne ne porabi več kot dovoljena svota 1200 gl.

Šolski zaklad ima dohodkov 21.546 gl., stroškov pa 21.221 gl., tedaj ostane 325 gl., kateri se povrnejo mestnej blagajnici na račun mnogih posojil, katere je dovolila temu zakladu. Ta zaklad je od l. 1882 aktiven in sicer zaradi tega, ker more odslej tudi južna železnica plačevati za istega na davek razpisane 10% odstotke, kar znaša na leto nad 3000 gl. (To naj bi si vse občine, kjer ima južna železnica posestva ali poslopja, dobro zapomnile ter izterjavale od nje vse razne naklade za občine, šole itd., kajti plačati jih mora. Opomba uredništva.)

Proračun mestne blagajnice kaže dohodkov 141.473 gl., stroškov pa 138.206 gl., tedaj bode preostalo v blagajnici 2733 gl. Mestni odbornik g. Regali predлага, naj bi se svota za desinficiranje namenjena znižala na 100 gl., ker je po nepotreblju raztrosenem smradu uže v mnogih hišah več ljudij obolelo. (? Ur.)

Dalje nasvetuje g. Regali, da bi se v mestu bolje vzdržavača javna varnost in red posebno po noči, čemu dosedanje pičlo število policajev nij kos, da bi se isti za štiri može pomnožili. A oba predloga nemška večina zavrže. G. Regali predлага, naj bi se napravila brv čez Gruberjev kanal, da bi prebivalci Hradeckyjevega predmestja, kateri morajo mestne davke plačevati ravno tako, kakor prebivalci mestnega trga v Ljubljani, dobili boljšo in krajšo zvezo z mestom, kar se zdaj še posebno priporoča zaradi bližnje klavnice. Pa tudi ta predlog bil je odbit, kakor je trdil poročevalec dr. Suppan z ozirom na to, da bi vlada napravo brvi ne odobrila, češ, da nij še zgotovljen glavni načrt za osušenje ljubljanskega barja.

Sklenila se je resolucija, naj se mestni magistrat sporazumi z deželnim odborom kranjskim, da slednji prevzame izdatne stroške za stanovanje viših oficirjev v Ljubljani, za katere ima v prvej vrsti skrbeti deželni zaklad.

Zaklad meščanske bolnice ima dohodkov 10.757 gl., stroškov pa 10.703 gl., tedaj preostaja 54 gl. Dohodki tega zaklada razdele se mej ubožane meščane. Dr. Suppan pa stavi v imenu finančnega odseka še predlog, naj se mestnemu magistratu naroči, da se sporazume z oskrbovalnim meščanskim odborom tega zaklada in potem poroča, bi le ne bilo koristno, da se poslopje „Bürgerspitalsgebäude“, ali kakor ga narod imenuje, kresijsko

glasom: „vam je denarjev treba. Neždanov jih nijma . . . Dobro, jaz vam jih dam . . .“

Neždanov stopil je brzo od okna.

„Na, ne, . . . čemu to? Jaz uže drugod novce dobodem . . . Saj tudi lehko nekoliko svoje penzije vzamem . . . Ravno se spominam, kaj so mi še oni dolžni ostali. A čuj, Ostrodumov, pokaži mi pismo.“

Ostrodumov se iz začetka nij premaknil, kakor da poslednjih besed niti slišal nij; potem ozrl se je na vse strani, si zavihal blače, ter iz čevlja lepo zložen kos plavega papirja vzel, nanj, Bog ve zakaj, pihnil, ter ga Neždanovu izročil.

Ta prečital je pismo pazljivo, ter ga potem Mažurini dal. Ona vstala je raz stola, prečitala pismo, ter ga Neždanovu nazaj dala, akopram je Paklin bil roko za njim stegnil. Neždanov nij ničesar rekel, nego Paklinu list izročil. Tudi ta ga je hitro prebral in potem polahkom na mizo del. Ostrodumov vzel je pismo, užgal veliko žvepljenko, potem pismo vsem pokazal in ga sežgal, da je samo nekoliko pepela ostalo, katerega je potem v peč vrgel. Za čas te procedure sedeli so vsi molče in gledali v goreč papir. V obrazu Ostrodumovem izražena je bila neka slovensa ozbiljnost. Neždanov izgledal je srđit, Paklin radoveden in pazljiv, a Mažurina izgledala je, kakor da je pri kakej svetej ceremoniji.

(Dalje prih.)

poslopje v Špitalskih ulicah proda, in se za kupnino nakupijo obligacije. Temu predlogu odločno nasprotuje g. Regali. On pravi: Hišo, katera po svojih prodajalnicah nese toliko obresti, je lehko prodati in za novce nakupiti obligacije. Le-te pa utegnejo priti kedaj, kakor smo to uže izkusili, ob veljavo in potem — ne bo ne hiše, ne denarja. To bi bilo tudi na škodo starim, onemoglim meščanom, ki dobivajo svoje borne krajcarje za življenje baš iz te hiše. Vsako društvo, katero ima le količaj premoženja, kupi si nepremakljivega blaga, kar je mnogo več vredno, nego obligacije in tudi dosti sigurneje, le ljubljanskim meščanom naj se prodá še zadnje poslopje. Županov namestnik g. Fortuna misli, da, ako se ne proda posestvo, bode treba mnogo poprav. G. Horak tudi odločno ugovarja, da bi se prodalo to poslopje. Stoletja ga imajo uže meščani za svoja stara leta in zdaj nej bi se prodalo. Bivši župan Ambrož je govorniku pravil, v kakej nevarnosti je bilo meščanstvo ljubljansko, za bivanja Francozov v Ljubljani, da ne bi francoska vlada to hišo na svojo korist zaplenila. Poslopje se je tako obširno popravljalo za županstva dra. Coste in ne bode treba veliko žrtvovati, da se zopet spravi popolnem v dober stan. Koliko časa morajo uže zdaj stari ubožani meščani čakati, da pride na nje vrsta, da dobe revno podporo, nekoliko krajcarjev na dan. Drugi čaka na smrt družega. Koliko slabeje pa bode še potem, ako se to toliko najemnine donašajoče poslopje proda. Ne na prodajo nam je misliti, nego na to, da za svoje revne meščane še kaj nakupimo. Zaradi tega priporoča g. Horak, naj se misel o prodaji tega poslopja popolnem opusti. Tudi g. Doberlet, ud odbora za oskrbovanje meščanskega premoženja, nij za to, da bi se ta hiša prodala, sosebno zdaj ne, ko se je uže ustanovil stavbeni zaklad. Poročalec dr. Suppan pa meni, da, ako se predlog odseka sprejme, še nij izrečeno, da bi se moral poslopje tudi v istini prodati. Tudi dunajsko mesto prodalo je svoje „Bürgerspitalsgebäude“ in zato nakupilo druge hiše, isto se tudi v Ljubljani lehko naredi in nij ravno treba kupovati obligacije. Predlog sekcijske se potem z večino glasov sprejme, namreč naj magistrat poroča, ali se proda to poslopje, lastnina meščanov.

Ustanovni zaklad kaže v proračunu dohodkov 7630 gl. 92 kr., stroškov pa 7488 gl. 58 kr., tedaj je preostanka 142 gl. 34 kr. Dr. Suppan potem poroča o proračunu loterijskega zaklada ljubljanskega. Dohodkov je 68.923 gl. 24 kr., stroškov pa 67.914 gl. 15 kr., tedaj dobička za l. 1882 1009 gl. 9 kr. Klavnica ima čistega dohodka 7307 gl., tako da porabljeni kapital za napravo klavnice daje 4% obresti. G. mestni odbornik Peterca izjavlja željo, naj bi se slaba tehntica za malo živino kmalu popravila, da ne bodo prodajalci hodili drugam vagat živine. G. Regali se čudi, da je mestni odbor dovolil za dva hlapca v klavnici le 600 gl., zdaj pa so se nastavili širje in veljajo 1000 gl., da je tedaj videti, da se mestni magistrat malo ozira na skepe mestnega odbora. G. Regali nasvetuje, naj bi se dovolilo le 600 gl., a njegov predlog ne obvelja in se dovoli 1000 gl. za hlapce in se odobri tudi ves proračun mestnega loterijskega posojila.

Hiša g. Gorjupa na Rimskej cesti vzame se do konca marca 1885 še nadalje kot brambovska vojašnica v najem, ker mesto nijma nikakeršne škode, kajti skrb za to vojašnico gre v prvej vrsti deželi, in mesto ima dobička še 15 gl. na leto. O novej vojašnici ne ve se zdaj, kakor poroča dr. Suppan, ali se bode zidala za celi polk peščev in štab, ali pa le za dva bataljona in štab. Treba bode še prašati natančneje vojno ministerstvo. Sklene se pa, da se posestvo Maroltovo takoj kupi, druga dva posestnika Babnik in Lukman pa sta obljudila, da ostaneta še v besedi za določeno kupnino dokler se stvar konečno reši. Sklene se dalje posestvo g. Jarneja Črneta le tedaj kupiti, če nekoliko od kupnine odjenja. Šolski odsek nasvetuje, naj bi se ustanovila štipendija za dobro vzgojenega učenca tukajšnje obrtno-napredovalne šole, da ide potem lahko na kako državno obrtnijsko šolo. Gg. odbornika Horak in Regali nasvetovala sta, naj bi se

delalo na to, da se v Ljubljani ustanovi vsaj oddelek državne obrtne šole. Sprejel se je predlog, da se ustanovi štipendija s 25 gl. na mesec za učenca, če je isti ljubljjančan in se je dobro izšolal. Konečno poroča še dr. Suppan, da so se zadnje dni pregledale vse mestne blagajnice in da se je našlo vse popolnem v redu.

Domače stvari.

(Slovensko gledališče.) Jutri zvečer igrala se bode v tukajšnjem deželnem gledališču igra „Na Osojah“, ljudski igrokaz v 5 dejanjih, po Mosenthal poslovenil J. Ogrinac. Nadejamo se, da bode ljubljansko občinstvo popustilo uže jedenkrat ono malomarnost v obiskovanji slovenskega gledališča in se prav obilo udeležilo. Ne imejmo le vedno narodnost in jednake besede na jezici, pokažimo tudi v dejanji, da nam je res kaj za obstanek takih v prospehu omike toli koristnih zavodov. Beseda brez del je mrtva!

(Iz Krškega) se nam piše: Na župan, g. državni in deželni poslanec V. Pfeifer, je bil od tukajšnje občine pred nekaterimi leti uže častnim meščanom izvoljen 31. m. m. mu je pa posebna deputacija mestnih svetovalcev (gg. Börmches, Jugovic Rupert) dotično častno diplomo izročila.

(Ljubljanska čitalnica) naročila si je 11 iztisov celovškega „Mira“; jednega za sé, drugih 10 pa prepusti uredništvu, da jih brezplačno razdeli po Koroške! Želeti je, da bi vse čitalnice posnemale patrijotičen ta vzgled!

(V Ljubljani) je nabral g. dr. Franjo Štor 109 naročnikov na celovški „Mir“. Vsi ti naročniki prepuste naročene iztse uredništvu na razpolaganje. Slava!

(Mrtvega otroka) je našel zadnji torek kmet na polji pri Gamejnjih. Otrok je imel težak kamen na ustih, tako, da mu je bila brada utisnena. Star utegne biti kakih šest tednov in zaviti je v lepo perilo.

(Odlikovanje.) Vicekonzul gosp. Valentin Demšar, rojen blizu Škofje Loke, sme sprejeti in nositi turški Osmanié-red četrte vrste.

(Koledarji.) Slovenske viseče koledarje za leto 1882 v velikem oktav-formatu, na finem papirji, lično tiskane, izdaje Blaznikova tiskarna ter so za urade, pisarne in občinske predstojnike kako pripravni. — Cena jim je 16. kr.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V petek 6. januvarja 1882.

Na Osojah.

Ljudski igrokaz v petih dejanjih, po S. H. Mosenthal-ovem „Der Sonnwendhof“ poslovenil J. Ogrinac.

OSOBE:

Monika, gospodinja na Osojah, vdova gspd. G. Nigrinova.
Valentin, — — — — — gospod Danilo.
Tilen, — — — — — gospod Hudorovič.
Mreta, njeni posli — — — — — gospa Gutnikova.
Micika, — — — — — gspd. Novakova.
Nežika, — — — — — gspd. A. Rusova.
Matija, kovaš pomagač, njen svak — — — — — gospod Sršen.
Ana — — — — — gspd. M. Nigrinova.
Župnik v Zaloki — — — — — gospod Rus.
Kotlar Šimenc — — — — — gospod Kajzelj.
Cerkovnik — — — — — gospod Samovič.
Otrok — — — — — * * *

Vstopnina kakor po navadi.

Kasa se odpre ob 1/2. 7. ur. — Začetek ob 7. ur. zvečer.

Dunajska borza

dne 5. januvarja.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	77	gld.	35	kr.
Enotni državni dolg v srebru	78	"	45	"
Zlata renta	94	"	30	"
1860 državno posojilo	132	"	60	"
Akcije narodne banke	847	"	—	"
Kreditne akcije	348	"	60	"
London	119	"	15	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	43	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
Državne marke	58	"	30	"

Komi,

z najboljšimi spričevali, želi službe v jednem večjem mestu. Cenjene ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom A. K. upravnemu štabu „Slovenskega Naroda“. (8)

Razglas.

Pri srečanji 80 lozov mestnega ljubljanskega posojila, ki se je po načitu dné 2. januvarja 1882 vršilo, so bile vzdignene

št. 71.339	30.000 gld.
47.563	2.000 "
68.549	500 "
70.137	500 "
13.037	500 "
59.697	500 "
33.724	500 "

št. 2538, 2961, 4245, 5167, 6952, 8722, 9124, 9995, 11.205, 12.940, 14.703, 16.107, 16.217, 16.929, 19.401, 19.705, 19.717, 20.339, 21.700, 23.899, 24.097, 25.334, 27.313, 28.719, 29.305, 29.531, 30.240, 32.337, 33.591, 33.606, 34.175, 35.019, 35.500, 36.439, 37.040, 37.423, 37.643, 37.667, 38.672, 39.260, 40.027, 40.496, 43.347, 43.661, 44.632, 44.635, 44.862, 45.185, 46.614, 49.191, 51.329, 51.482, 51.850, 53.326, 55.607, 56.888, 57.187, 59.230, 59.500, 59.819, 62.045, 62.733, 67.056, 67.765, 68.497, 68.851, 68.959, 69.245, 69.634, 70.335, 70.831, 72.349 in 74.280, vsaka z dobitko 30 gld.

Od do zdaj vlečenih lozov št. 45.330 z dobitko 1500 gld., št. 26.163 z dobitko 600 gld. in št. 994, 999, 2204, 3060, 3575, 3783, 4683, 5540, 6528, 7978, 8064, 8715, 9542, 9645, 9728, 9739, 10.308, 11.785, 12.429, 13.702, 13.919, 14.957, 16.573, 17.191, 17.460, 19.897, 20.033, 20.925, 23.167, 23.487, 24.668, 25.608, 26.784, 28.029, 28.104, 31.068, 31.902, 32.542, 32.833, 44.907, 45.216, 45.810, 50.123, 51.091, 60.339, 61.140, 61.998, 70.380, 72.514, 72.752, 72.862, 74.766, 74.998, vsaka z dobitko 30 gld., še nijsa izplačane.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 2. januvarja 1882.

Župan: Laschan.

Na prsih in plučah bolehnim!

Gospodu **Jul. pl. Trnkoczyju**, lekarju v Ljubljani, na Glavnem trgu.

Zamáu vporabljal sem pri kašiji in plučnih bolečinah razna sredstva, dokler nijsem poskusil Vašega **soka iz kranjskih planinskih zelišč à 56 kr.**, in z veseljem sem opazil zboljševanje. Blagovolite mi poslati še 3 steklenice.

Spoštovanjam Vaš udani
Josip Malešić v Sisiku.

(713-2) **Lepe in po ceni**

klobuke in čepke,
kakor tudi

kožuhovino

prodaja (506-17)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Odpretje gostilnice.

Naznanjam svojim čestitim gostom in slavnemu občinstvu ljubljanskemu, da sem zopet otvoril

v svojej hiši, v Štepanovej vasi pri Božjem grobu

gostilno

in vabim stare prijatelje in občinstvo k mnogobrojnemu obisku.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Povše, po domače **Straus**,

posestnik.

(6)

J. BUZZOLINI,

charcutier in trgovec z delikatesami,
naznanja slav. občinstvu, da je odprl

na Mestnem trgu Štev. 11, zravén lekarne g. Birschitz,

trgovino z delikatesami.

Vedno je dobro in frišno pripravljeno: Graški pršut, ogrski prekajeni in paprika Špeh, ogrske in veronezke salame, fina Morta dela, kranjske in druge vrste klobuse, prava ogrska mast, pravi emendolski sir, fini grlojer sir, parmazan, gorgonola, holandski in švarenski sir, kvargeljni iz Olomouce, francoski in angleški ženf, Sardin di Nantes, toaina v olju, ruske sardine itd. itd.

Obetam, da budem slav. občinstvu vedno postregel s frišnim in dobrim blagom in se priporočam za mnoga naročila.

Spoštovanjem

J. Buzzolini,
trgovec z delikatesami.

(726-3)

Dr. Sprangerjeve kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet, pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migrēno, feber ščipanje po trebuhi, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v prahi, mastno zgago. Telo se hitro sčisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavzivajo po 1/4, žličke vsako uro, ter varujejo naležljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskuši z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljubljani, à flaon 30 in 50 kr. av. velj. (247-60)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajskej cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Krani: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgornj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnene besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatenata z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnisko spravljeno **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne majajo teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot ponarejeni in posimmo, naj se nam taki slučaji takoj natančijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487-18)

Razpis službe kapelnika

z letno plačo 500 gl., oziroma po zmožnosti 600 gl. Prosilci imajo dokazati popolno izurjenost v godbi s plehniimi inštrumenti in na gosli, kakor tudi zmožnost izuriti novo civilno godbo in pevski zbor. Prosilec mora biti trdnega značaja in znati vsaj jednega slovanskih jezikov.

Prednost imajo oni, kateri so razen tega zmožni tudi v igri na glasovir in orgle.

Prošnje dobro dokumentovane naj se vložijo pri **županstvu v Tolminu** do

20. januvarja 1882.

Županstvo.

Dr. Pattisonova

vata proti protinu

takož zmanjša in bitro ozdravi (579-7)

protin in revmatizem

vsake vrste, kakor: obrazne, prsne, vratne in zobne bolečine, protin v glavi, rokah ali v kolenih, trganje po udih, bolečine v hrbtni ali na ledji.

V zavitkih po 70 kr. in polzavitkih po 40 kr. se dobi pri **Trnkoczyji**, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Začetek letošnjih predpustnih veselic

napravi

(10)

kegljački zavez „Edinost“,

ki priredi 7. t. m. v vrtnej dvoravi **Šrajnarjeve pivnice**
zaključeni venček.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliči, (335-15)

je odločno najboljše zdravilo zoper **protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v kriči ter živilih, oteklino, otrple sude in klete** itd., malo časa se rabi, pa mine popolnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahitev naj se samo **„svetič zoper trganje po dr. Maliči“** * zraven stojecim znamenjem; 1 steklen.ca 50 kr., pravega prodaje samo lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczy na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Pustni krofi

vsak dan frišni in fini

dobé se v

Winterjevej sladčičarni

(na Prešernovem trgu).

Mineralno-voščene sveče,

katera se pri **pogrebih** vporabljajo, se dobijo prav po nizkej ceni, in sicer: Kilo 1 gl. 50 kr., pol k. 75 kr., 1/4 k. 38 kr., 1/8 k. 20 kr. — Za obile naročbe se priporoča s spoštovanjem

Th. Tollazzi
v Logatci.

(11-1)

Pomada, vsled katere lasje rastó.

(Po prof. dr. Pytha.)

Shranite to naznailo, ker se redko objavi.

Pojasnilo: Mnogo tisoč vzletno **prehvaljenih sredstev za lasé** je razširjenih v trgovini, da kupec oziroma potrebnež, skoro več ne ve, katero bi kupil in tako, malo da ne izgubi zaupanje do vseh teh sredstev. Kar se tiče slednjega, moram mu **popolnem pritrdit**, kajti bilo bi to, vodo v Savo nositi, ko bi kakega plešca podobno vablivo naznašilo zapejalo, tako draga **čudesno srstidvo za lasé** sam poskusiti (kar se čestokrat zgodi) in si domišljevati, s tako mažo uže pred mnogimi leti z **lasno korenico** brez sledno izpale lase zoper **pričarati**.

Kakor ne more izkorenineno drevo **roditi sadu**, jednako tudi iz lasnega temena, kojemu so izpale **lasne koreninice**, ne morejo rasti **zoper lasje**.

Naspreduo pak nij nemogoče, vsled **umne** rabe kacega pomočnega sredstva za lase **ubraniti**, da slednji ne izpadajo, ampak tudi **rast las tako ojačiti**, da se zoper **pojavijo** v prejšnji **jakosti** in **rastu**, če le trohica las še tiči na glavi.

Ta učinek ima tedaj prof. dr. Phytajeva **pomada za rast las**, **najboljše sredstvo, zaprečiti izpadanje las** in **ojačiti temen**, ob jednem lasem podeli lep lesk, ohrani je še v poznej starosti in rabi gotovim uspehom tisočerim.

Za daljšo dobo je cena 1 lončku **60 kr.**, a se **prava** dobiva le v „**„samorogovej“ lekarni**

Jul. pl. Trnkoczy-ja

v Ljubljani, Mestni trg štev. 4.

V zalogi so še: **Olja za las**, **pomočki za barvanje las**, **pomade**, **rudečila (lepotičja)**, **najfinjeji parički prsaček za dame à 30** in **40 kr.** itd., dalje **ceníki brezplačno**.

Očiščenim spoštovanjem